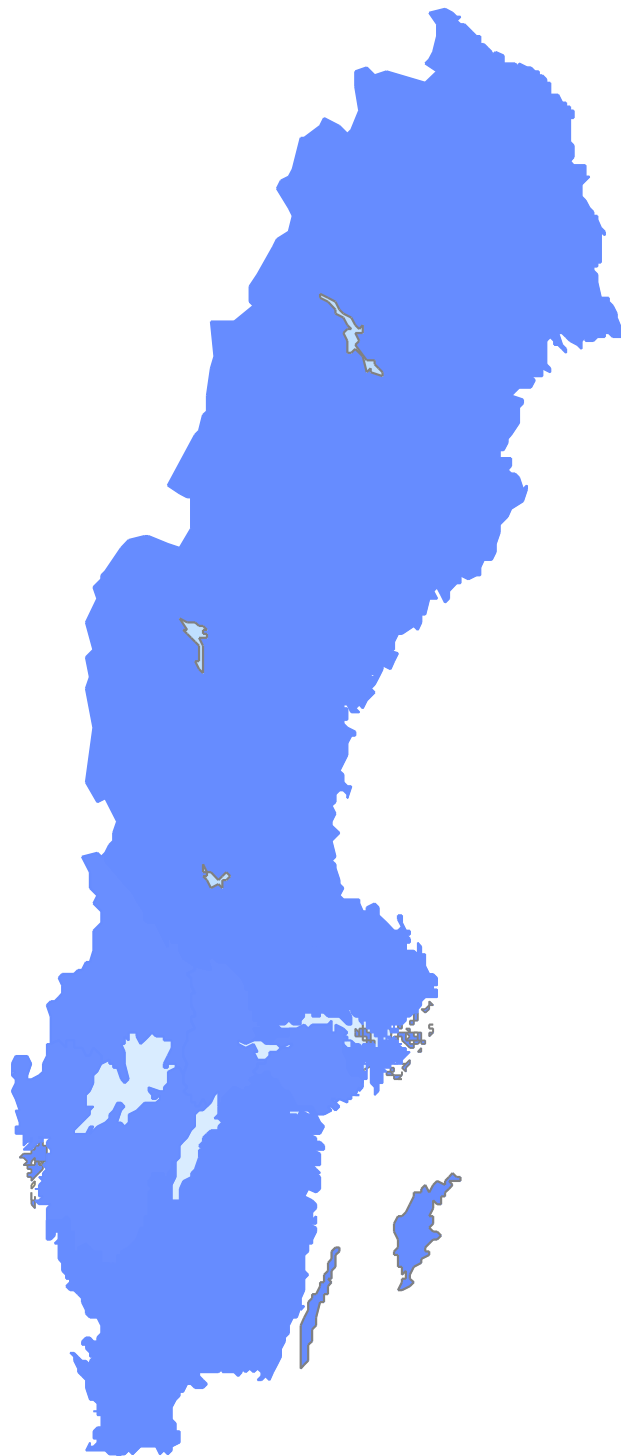

Statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola, förskoleverksamhet och annan pedagogisk verksamhet

Innehåll

1. Beskrivning av systemet för maxtaxa.....	3
1.1 Bakgrund och syfte.....	3
1.2 Beräkning av statsbidraget och standardkostnaden i kostnadsutjämnningen.....	3

Förfrågningar Statistiska centralbyrån

Tova Holm   tfn 010 - 479 62 76

**SCB, Avdelningen för ekonomisk statistik och analys / Betalningsbalans,
finansmarknad och nationalräkenskaper / Offentlig ekonomi (ESA/BFN/OE)**

Telefon   010 - 479 40 00 (vx)

E-post   offentlig.ekonomi@scb.se

Webbplats   www.scb.se/OE0115

1. Beskrivning av systemet för maxtaxa

1.1 Bakgrund och syfte

Statistiska centralbyrån (SCB) gör för varje bidragsår en preliminär och en definitiv beräkning av statsbidrag till kommunerna. Senast den 1 oktober året före bidragsåret ska en preliminär uppgift om statsbidragens storlek lämnas till kommunerna. Skolverket fastställer sedan för varje bidragsår det slutliga statsbidraget till kommunerna efter det att SCB har gjort en definitiv beräkning. Statsbidraget betalas ut av Skolverket två gånger per bidragsår, den 31 mars och den 30 september, med hälften av bidraget per gång.

Statsbidraget till kommunerna är ett bidrag för att kompensera kommunerna för intäktsminskningen p.g.a. införandet av maxtaxa. Förordningen som reglerar statsbidraget, SFS 2001:160 trädde i kraft den 1 juli 2001 och tillämpades första gången bidragsåret 2002.

Vid fördelningen av statsbidragen används standardkostnaden för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet från den kommunalekonomiska kostnadsutjämnningen.

Mer information om statsbidraget för maxtaxa finns på Skolverkets webbplats: [Statsbidrag - Skolverket](#)

1.2 Beräkning av statsbidraget och standardkostnaden i kostnadsutjämnningen

Fördelningen av statsbidraget för maxtaxa mellan kommunerna görs utifrån ett index som beräknas med hjälp av standardkostnaden för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet i kostnadsutjämnningen för kommunerna.

Standardkostnaden för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet beräknas utifrån kommunens åldersstruktur för åldersgrupperna 1-5 år (förskola) respektive 6-12 år (fritidshem). Från ålderssättningen görs sedan tillägg eller avdrag för behovsskillnader, socioekonomi, gleshet, löner och befolkningsförändringar.

$$\begin{aligned}
 \text{Standardkostnad} = & \left(\begin{array}{l} \text{andel barn 1–5 år / 100} \\ * \text{ kostnad per 1–5 åring} \\ + \text{ andel barn 6–12 år / 100} \\ * \text{ kostnad per 6–12 åring} \end{array} \right) \text{Åldersersättning} \\
 & + \text{tillägg/avdrag för skillnader i:} \\
 & \quad \text{behov av förskola} \\
 & \quad \text{behov av fritidshem} \\
 & \quad \text{socioekonomi} \\
 & \quad \text{gles bebyggelse} \\
 & \quad \text{lönekostnad} \\
 & \quad \text{befolkningsförändringar)} \\
 & * \text{KPIFt-1} * \text{KPIFt}
 \end{aligned}$$

- Andelen barn i de aktuella åldersgrupperna avser befolkningen sista december, två år före aktuellt bidragsår. Data uppdateras årligen och hämtas från SCB:s befolkningsstatistik.
- Kostnad per barn i de aktuella åldersgrupperna beräknas utifrån räkenskapssammandraget för kommunerna två år före aktuellt bidragsår. Uppdateras årligen.
- Index för behov av förskola bygger på variablerna Andel barn 1-5 år med föräldrar som pendlar över kommungräns, Andel barn med ensamstående föräldrar och Andel barn med högutbildade föräldrar. Utifrån dessa variabler beräknas varje kommuns förväntade vistelsetid och därmed behov av förskola. Uppdateras inte årligen.
- Index för behov av fritidshem bygger på variablerna Andel barn 6-12 år med föräldrar som pendlar över kommungräns och Andel barn med högutbildade föräldrar. Utifrån dessa variabler beräknas varje kommuns förväntade inskrivningsgrad och därmed behov av fritidshem. Uppdateras inte årligen.
- Socioekonomiskt index beräknas som genomsnittet av kvoterna mellan andel barn 1–5 år som inte har någon förälder med eftergymnasial utbildning, andel barn 1–5 år som bor i hushåll med låg disponibel inkomst och andel barn 1–5 år med minst en förälder som har haft uppehållstillstånd i högst 4 år. Tillägg/avdrag beräknas genom att ta fem procent av åldersersättningen i förskolan multiplicerat med det socioekonomiska indexet. Uppdateras inte årligen.

- Beräkning av gleshetsindex bygger på utplacering av fiktiva¹ förskolor med minst fem barn, 1-5 år, baserat på befolkning och boendemönster år 2016.
- Varje kommuns lönekostnadsindex² multipliceras med den justerade lönekostnaden för förskolan. Den justerade lönekostnaden beräknas genom att summan av åldersersättning, merkostnader för verksamhet i glesbygd, behovstillägg och socioekonomisk kompensation multipliceras med verksamhetens lönekostnadsandel, som fastställts till 73,8 procent för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Uppdateras inte årligen.
- Ersättningen för ökning respektive minskning av 1 – 5 åringar uppgår till 13 000 kronor (räknat i 2016 års priser) per barn. Ersättningen räknas årligen upp med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) till aktuell kostnadsnivå. Hur tillägg/avdrag för befolkningsförändringar beräknas beskrivs närmare i "Beskrivning av kommunalekonomisk utjämning" som finns under [Kommunalekonomisk utjämning \(scb.se\)](https://scb.se/kommunalekonomisk-utjamning)
- Alla tilläggen/avdragen finansieras med ett avdrag för alla kommuner som motsvarar ett med befolkningen vägt genomsnitt för tilläggen.

Omräkning av standardkostnaden till utjämningsårets kostnadsnivå sker med hjälp av KPIF året före utjämningsåret samt utjämningsåret.

För utjämningsåret och året före utjämningsåret används prognoser som finns att hämta i budgetpropositionen som kan ses på Regeringens hemsida.

---

¹ Enligt beräkningar med hjälp av modellen Struktur som förvaltas av Tillväxtverket. Mer information om Struktur och hur detta gleshetsindex har beräknats finns i betänkandet Lite mera lika (SOU 2018:74)

² Information om lönekostnadsindex och lönekostnadsandel finns på sidan 69 i SOU 2018:74